

مجموعه سؤالات طبقه‌بندی شده امتحانات هماهنگ کشوری

فارسی دهم

کلیه رشته‌ها

همراه با پاسخنامه

درس ۱ تا ۱۸

درس به درس

خرداد و شهریور ۱۴۰۲

۰۹۱۱ - ۱۷۸ - ۱۷۰۷

گردآورنده: ولی مسعودی

@valimasoudi44

بارم‌بندی فارسی (۱)، پایه دهم

نمره	موضوع‌ها	قلمروها
۱	معنی واژه	زبانی نمره ۷
۲	املاي واژه	
۴	دستور	
۳	آرایه‌های ادبی	ادبی نمره ۵
۱	تاریخ ادبیات	
۱	حفظ شعر	
۴	درک مطلب	فکری نمره ۸
۲	معنی و مفهوم نثر	
۲	معنی و مفهوم نظم	

* یادآوری:

◀ پرسش‌های **آزمون نوبت دوم** و شهریور از **کل کتاب** به نسبت **۱۰ نمره (نوبت اول)** و **۱۰ نمره (نوبت دوم)**، طبق بarm‌بندی جدول فوق می‌باشد.

◀ پرسش‌های مرتبط با بخش **حفظ شعر** در نوبت خرداد و شهریور به **تمامی** «شعرخوانی»های کتاب اختصاص می‌یابد.

نوبت دوم

بخش دوم

درس ۱۰ تا ۱۸

از سؤال ۷۷ تا ۱۶۵

دریادلان صف شکن

درس دهم

گنج حکمت: یک گام فراتر

قلمرو زبانی

معنی واژه

(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

۷۷- معنی واژه مشخص شده را بنویسید.

هنوز فضا از نم باران آکنده است.

املا

(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

۷۸- املای درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.

پیش از همه (غواص ها / غواص ها) در سکوت به آب زدند.

دستور

(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

۷۹- در عبارت زیر، جمله هسته (پایه) و جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید.

معنای خاکریز هم آن گاه تفهیم می شود که در میان یک دشت باز گرفتار آتش دشمن باشی.

۸۰- در بیت: «برایم قابل درک است اگر چشمت به راهم نیست / برای اهل دریا شوق بارانی نمی ماند»

الف) «جمله مرکب» در کدام مصرع دیده می شود؟ ب) «جمله هسته» را مشخص کنید. (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

۸۱- در بیت «با همه جرم امید، با همه خوف رجاست

الف) «جمله مرکب» در کدام مصرع دیده می شود؟ ب) جمله وابسته (پیرو) را در بیت مشخص کنید.

گر درم ما مس است، لطف شما کیمیاست»

(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین موجّه)

پاسخ

۷۷- پر، انباشته ۷۸- غواص ها ۷۹- معنای خاکریز هم آن گاه تفهیم می شود: جمله هسته (پایه)؛ در میان یک دشت

باز گرفتار آتش دشمن باشی: جمله وابسته (پیرو) ۸۰- الف) مصرع اول ب) برایم قابل درک است.

۸۱- الف) مصرع دوم ب) درم ما مس است.

(شهریور ۱۴۰۲)

۸۲- در عبارت زیر، جمله وابسته (پیرو) را مشخص کنید.

«چون به بصره رسیدیم از برهنگی و عاجزی، به دیوانگان مانده بودیم.»

قلمرو ادبی

۸۳- با توجه به قسمت‌های مشخص شده، نماد و تشبیه را در مصراع‌های زیر بررسی کنید. (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

الف) ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران (ب) حسرت نبرم به خواب آن مرداب

قلمرو فکری

معنی نثر

۸۴- معنی عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.

۱- خاک، مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است. (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

۲- در برابر قوه الهی آنان، هیچ قدرتی را یارای ایستایی نیست. (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

۳- تا با خاک انس نگیری راهی به مراتب قرب نداری. (شهریور ۱۴۰۲)

درس یازدهم

روان‌خوانی: شیرزنان ایران

قلمرو زبانی

معنی واژه

۸۵- معنی واژه مشخص شده را بنویسید.

بتازد به نیرنگ تو توسن من (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

دستور

۸۶- درستی یا نادرستی مورد زیر را مشخص کنید.

قسمت مشخص شده در مصراع: «تجلی هستی است جان‌کندن من»، «گزاره» است. درست ☐ نادرست ☐ (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

۸۷- بیت زیر را بر اساس اجزای جمله در زبان فارسی، مرتب کنید. (خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

به خون گر کشی خاک من دشمن من بجوشد گل اندر گل از گلشن من

پاسخ

۸۲- چون به بصره رسیدیم (الف) تشبیه (ب) نماد

۸۴- ۱- خاک نشانه نیازمندی مخلوق در برابر بی‌نیازی آفریننده است.

۲- در برابر نیروی الهی آنان هیچ قدرتی توان مقاومت ندارد. ۳- تا متواضع و فروتن نباشی به خدا نزدیک نمی‌شوی.

۸۵- اسب سرکش، مقابل رام ۸۶- نادرست

۸۷- دشمن من، اگر خاک من را به خون بکشی، گل اندر گل از گلشن من بجوشد (می‌جوشد)

قلمرو ادبی

- ۸۸- هریک از بیت‌های زیر به کدام شیوه بیان (بلاغی / عادی) آمده است؟ (شهریور ۱۴۰۲)
- الف) جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال حق آگاه شد
- ب) تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش

قلمرو فکری

معنی شعر

- ۸۹- معنی مصراع و بیت زیر را به نثر روان بنویسید.
- ۱- مپندار این شعله افسرده گردد.
- (خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)
- ۲- جز از جام توحید هرگز ننوشم زنی گر به تیغ ستم گردن من
- (شهریور ۱۴۰۲)

درک مطلب

- ۹۰- شاعر در بیت زیر بر چه مفهومی تأکید دارد؟
- تا زبر خاکی ای درخت تنومند مگسل از این آب و خاک ریشه پیوند
- (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
- ۹۱- در بیت زیر نویسنده بر چه نکته‌ای تأکید دارد؟
- مپندار این شعله افسرده گردد که بعد از من افروزد از مدفن من
- (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)
- ۹۲- بیت «من ایرانیم آرمانم شهادت / تجلی هستی است جان کندن من» بیانگر چه مفهومی است؟
- (خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

پاسخ

- ۸۸ - الف) عادی ب) بلاغی
- ۸۹ - ۱ - (ای دشمن) تصور نکن که عشق و علاقه من به وطن خاموش شود و از بین برود.
- ۲ - من تنها به یگانگی خدا اعتقاد دارم؛ حتی اگر مرا ظالمانه بکشی.
- ۹۰ - عشق به وطن، وطن‌دوستی، دلبستگی به وطن
- ۹۱ - جاودانه بودن عشق به وطن
- ۹۲ - براساس آیه ۱۶۹ سوره آل عمران، ولا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله اعتقاد به این که کسانی که در راه خدا کشته شده‌اند نمرده‌اند بلکه در نزد پروردگارشان روزی می‌خورند. (اعتقاد به شهادت‌طلبی و جاودان و زنده بودن شهیدان)

رستم و اشکبوس

درس دوازدهم

گنج حکمت: عامل و رعیت

قلمرو زبانی

املا

۹۳- املای درست کلمه مشخص شده را بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
به شصت اندر آورده تیر خدنگ

۹۴- املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.
(شهریور ۱۴۰۲)
کمان را بمالید رستم به چنگ به (شصت / شست) اندر آورد تیر خدنگ

۹۵- در عبارت زیر، یک نادرستی املایی وجود دارد؛ آن را بیابید و شکل درست آن را بنویسید.
(شهریور ۱۴۰۲)
پس به ضجر و مصادره از وی بازستانی و در خزانه نهی، درویش و رعیت را چه سود دارد؟

دستور

۹۶- نقش دستوری اجزای مشخص شده را بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
غمی شد ز پیکار دست سران

۹۷- در کدام مصراع، متمم با دو حرف اضافه نیامده است؟
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
الف) همیشه به جنگ اندرون نامدار (ب) چو آمد خروشان به تنگ اندرش
ج) به سهراب بر تیرباران گرفت (د) بزد بر بر و سینه اشکبوس

۹۸- در کدام گزینه کاربرد «دو حرف اضافه برای یک متمم» مشهود است؟
(شهریور ۱۴۰۲)
الف) چون داد عادلان به جهان در بقا نکرد بیداد ظالمان شما نیز بگذرد
ب) بر تیر جورتان ز تحمل سپر کنم تا سختی کمان شما نیز بگذرد

۹۹- در بیت زیر کدام واژه‌ها «ممال» اند؟
(شهریور ۱۴۰۲)
گشائی بدو گفت: با تو سلیح نبینم همی جز فسوس و مزیح

۹۳- شست ۹۴- شست ۹۵- زجر ۹۶- نهاد ۹۷- گزینه د ۹۸- الف ۹۹- سلیح، مزیح

۱۰۰- در هریک از بیت‌های زیر نوع «را» را بنویسید.

- (الف) مرا مادرم نام، مرگ تو کرد زمانه مرا پتک ترگ تو کرد (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
 (ب) هم‌اکنون تو را ای نبرده سوار پیاده بیاموزمت کارزار (شهریور ۱۴۰۲)
 (ج) بدو گفت خندان که نام تو چیست؟ تن بی‌سرت را که خواهد گریست؟ (شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

۱۰۱- معلوم کنید که در هریک از ابیات زیر، فعل «شد» در کدام معنی (فعل «اسنادی» یا «رفت») به کار رفته‌است؟

- (الف) خرامید و شد سوی آرامگاه همی کرد گیتی به آیین و راه
 (ب) به گرز گران دست برد اشکبوس زمین آهین شد، سپهر آبنوس (شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

قلمرو ادبی

۱۰۲- هر حماسه چند ویژگی دارد؛ داستانی،، ملی و (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

۱۰۳- آرایه‌ی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید. (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
 خروش سواران و اسپان ز دشت ز بهرام و کیوان همی‌برگذشت (اغراق / تشبیه)

۱۰۴- کاربرد آرایه‌ی داده‌شده را در بیت زیر نشان دهید. (شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)
 بیامد که جوید ز ایران نبرد سر هم‌نبرد اندآرد به گرد (مجاز)

۱۰۵- مفهوم کنایه‌ی مشخص‌شده را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
عنان را گران کرد و او را بخواند.

قلمرو فکری

معنی شعر

۱۰۶- معنی ابیات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)
 ۱- تو قلب سپه را به آیین بدار من اکنون پیاده کنم کارزار

۲- بر آهیخت رهام گرز گران غمی شد ز پیکار دست سران (شهریور ۱۴۰۲)

درک مطلب

۱۰۷- مفهوم کنایه‌ی مشترک «پتک ترگ شدن» و «سر به زیر سنگ آوردن» در بیت‌های زیر چیست؟ (شهریور ۱۴۰۲)
 «مرا مادرم نام، مرگ تو کرد زمانه مرا پُتک ترگ تو کرد»
 «پیاده، ندیدی که جنگ آورد سرِ سرکشان، زیر سنگ آورد؟»

پاسخ

- ۱۰۰- الف) فک اضافه ب) حرف اضافه ج) حرف اضافه ۱۰۱- الف) رفت ب) گشت
 ۱۰۲- به ترتیب: قهرمانی، خرق عادت ۱۰۳- اغراق ۱۰۴- مجاز: ایران ۱۰۵- متوقف کردن
 ۱۰۶- ۱- تو (طوس) مرکز فرماندهی سپاه را به شیوه و رسم جنگ اداره کن. من اکنون پیاده به جنگ با اشکبوس می‌روم.
 ۲- رهام گرز سنگینش را بالا برد؛ دست هر دو سردار از جنگیدن خسته شد.
 ۱۰۷- تهدید به مرگ

درس سیزدهم

شعرخوانی: دلبران و مردان ایران زمین

قلمرو زبانی

معنی واژه

۱۰۸- با توجه به بیت: «بیامد دمان پیش گردآفرید / چو دخت کمندا فگن او را بدید»، معنی واژه «دمان»، در کدام گزینه به درستی نیامده است؟

(الف) خروشنده (ب) غرنده (ج) چالاک (د) مهیب

۱۰۹- معنی واژه مشخص شده را بنویسید.
به آورد با او بسنده نبود.

دستور

۱۱۰- بیت زیر را براساس ترتیب اجزای سازنده در زبان فارسی، مرتب کنید.
دگر ره، چنان شد هنر آشکار / کز آن خیره شد دیده روزگار

۱۱۱- بیت زیر را براساس اجزای جمله در زبان فارسی مرتب کنید.
برآشفست سهراب و شد چون پلنگ / چو بدخواه او چاره گر بُد به جنگ

۱۱۲- نوع حرف «را» در جمله زیر بنویسید.
«تو را بهتر آید که فرمان کنی»

۱۱۳- واژه حذف شده در مصراع نخست بیت زیر را بنویسید و نوع حذف (قرینه لفظی / قرینه معنایی) را مشخص کنید.
دو لشکر نظاره برین جنگ ما / برین گرز و شمشیر و آهنگ ما (شهریور ۱۴۰۲)

قلمرو ادبی

۱۱۴- مفهوم هریک از کنایه های زیر را بنویسید.

۱- عنان را بیچید گردآفرید (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

۲- سر و موی او از در افسر است (خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

پاسخ

۱۰۸- گزینه ج ۱۰۹- جنگ، نبرد، کارزار

۱۱۰- دگر ره آن چنان هنر آشکار شد / که از آن دیده روزگار خیره شد.

۱۱۱- سهراب برآشفست و چون پلنگ شد / چون بدخواه او به جنگ چاره گر بود. ۱۱۲- حرف اضافه (برای)

۱۱۳- دو لشکر نظاره برین جنگ ما [هستند]، حذف به قرینه معنایی

۱۱۴- ۱- برگشتن و برگرداندن اسب ۲- ظاهر او نشان می دهد که شاهزاده و شایسته پادشاهی است.

حفظ شعر

- ۱۱۵- یک بیت، بعد از بیت: «فلک در شگفتی ز عزم شماس / ملک، آفرین گوی رزم شماس» را بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
- ۱۱۶- بیتی از شعر «دلیران و مردان ایران زمین» بنویسید که قافیه مصراع‌های آن «پاک و تابناک باشد».
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
- ۱۱۷- بیتی از شعر «دلیران و مردان ایران زمین» بنویسید که قافیه مصراع‌های آن «موج و فوج» باشد.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)
- ۱۱۸- یک بیت بعد از بیت «بداندیش را آتش خرمن‌اند / خدنگی گران بر دل دشمن‌اند» را بنویسید
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)
- ۱۱۹- بیتی از شعر «دلیران و مردان ایران زمین» بنویسید که قافیه مصراع‌های آن «عزم و رزم» باشد. (خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

قلمرو فکری**معنی شعر**

- ۱۲۰- معنی مصراع‌ها و ابیات زیر به نثر ساده و روان بنویسید.
۱- به آورد با او بسنده نبود
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
- ۲- چو بدخواه او چاره‌گر بُد به جنگ
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)
- ۳- برآشفست سهراب و شد چون پلنگ چو بدخواه او چاره‌گر بُد به جنگ
(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)
- ۴- بپوشید درع سواران جنگ نبود اندر آن کار جای درنگ
(شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

درک مطلب

- ۱۲۱- یک ضرب‌المثل، معادل مصراع دوم بیت زیر بنویسید.
نباشی بس ایمن به بازوی خویش «خورد گاو نادان ز پهلوی خویش»
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
- ۱۲۲- شخصیت «گردآفرید» را در داستان رویارویی با سهراب، مختصراً تحلیل کنید.
(شهریور ۱۴۰۲)

پاسخ

- ۱۱۵- شما را چو باور به یزدان بُود / هم او مر شما را نگهبان بُود
- ۱۱۶- از این خطّه نغزِ پدرام پاک / و زین خاک جان‌پرور تابناک
- ۱۱۷- خروشان و جوشان به‌کردار موج / فراز آمدند از کران فوج‌فوج
- ۱۱۸- ز کس جز خداوندشان بیم نیست / به فرهنگشان حرف تسلیم نیست
- ۱۱۹- فلک در شگفتی ز عزم شماس / ملک آفرین‌گوی رزم شماس
- ۱۲۰- ۱- در نبرد با سهراب حریف او نمی‌شد (توانایی مقابله با او را نداشت)
۲- چون دشمن او در فنون جنگاوری ماهر بود.
- ۳- سهراب خشمگین شد و مانند پلنگ حمله آورد زیرا دشمن او در جنگیدن مهارت داشت.
- ۴- زره جنگ‌جویان را پوشید؛ در آن جنگ، تأخیر جایز نبود.
- ۱۲۱- دشمن طاووس آمد پرّ او / از ماست که بر ماست / خودکرده را تدبیر نیست / طوطی ز زبان خویش در بند افتاد
- ۱۲۲- گردآفرید در این داستان، پهلوانی شجاع و باتدبیر (باهوش) است.

درس چهاردهم

طوطی و بقال

گنج حکمت: ای رفیق!

قلمرو زبانی

معنی واژه

- ۱۲۳ - معنی واژه مشخص شده را بنویسید.
آن شخص مسلم نداشت و آغاز عربده و سفاهت نهاد.

املا

- ۱۲۴ - املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.
صد هزاران این چنین (اشباح / اشباه) بین فرقاش هفتاد ساله راه بین

دستور

- ۱۲۵ - درباره تحول معنایی واژه «سوداگران» توضیح دهید.
(شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

قلمرو ادبی

- ۱۲۶ - مؤثرترین شیوه‌ای که مولوی در مثنوی معنوی از آن بهره می‌گیرد است.
(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

- ۱۲۷ - «اخلاق محسنی» اثر کیست؟
(شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

- ۱۲۸ - مفهوم کنایه «ریش برکندن» را بنویسید.
(شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

- ۱۲۹ - کدام یک از مصراع‌های زیر را به شیوه «بلاغی» و کدام را به شیوه «عادی» سروده‌اند؟
الف) روز کی چندی سخن کوتاه کرد
ب) از سوی خانه پیامد خواجه‌اش

- ۱۳۰ - کاربرد آرایه داده‌شده را در بیت زیر نشان دهید.
از سوی خانه پیامد خواجه‌اش
بر دکان بنشست فارغ خواجه‌وش (تشبیه)

- ۱۳۱ - آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید.
گلاب است گویی به جویش روان
همی شاد گردد ز بویش روان (جناس تام، حس آمیزی)

پاسخ

- ۱۲۳ - باور کردن یا پذیرفتن
۱۲۴ - اشباه
۱۲۵ - معنای قدیم: تاجران، بازرگانان
معنای جدید: سودجویان غیرقانونی (نظیر قاچاقچیان مواد مخدر)
۱۲۶ - تمثیل
۱۲۷ - حسین واعظ کاشفی
۱۲۸ - شدت ناراحتی
۱۲۹ - الف) عادی ب) بلاغی
۱۳۰ - تشبیه مرد بقال به خواجه
۱۳۱ - جناس تام (روان - روان)

قلمرو فکری

معنی شعر

۱۳۲- معنی ابیات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.

- ۱- ریش برمی کند و می گفت ای دریغ کآفتاب نعمتم شد زیر میغ (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
- ۲- روزکی چندی سخن کوتاه کرد مرد بقال از ندامت آه کرد (خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)
- ۳- صدهزاران این چنین اشباه بین فرقشان هفتادساله راه بین (شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

درک مطلب

۱۳۳- با توجه به بیت «کار پاکان را قیاس از خود مگیر گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر

جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال حق آگاه شد»

الف) منظور از «ابدال» چه کسانی هستند؟

ب) از نظر شاعر علت گمراهی جمله عالم چیست؟

(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

۱۳۴- مولوی در بیت‌های زیر، چه مفهومی را مدنظر دارد؟

(شهریور ۱۴۰۲)

«هر دو نی خوردند از یک آبخور این یکی خالی و آن پر از شکر

دست کان لرزان بود از ارتعاش وانکه دستی تو بلرزانی ز جاش

هر دو جنبش آفریده حق، شناس لیک، نتوان کرد این، با آن قیاس»

۱۳۵- مولوی در بیت‌های زیر، بر چه مفهوم واحدی تأکید دارد؟

(شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

«هر دو نی خوردند از یک آبخور این یکی خالی و آن پر از شکر

هر دو گون زنبور خوردند از محل لیک زان نیش و زین دیگر عسل»

پاسخ

۱۳۲- ۱- احساس ناراحتی و پشیمانی می کرد و می گفت افسوس این نعمت من (طوطی من) مثل خورشیدی بود که پشت ابر پنهان شد. (طوطی را از دست دادم)

۲- طوطی چند روز (به مدت کوتاه) سخن نگفت. مرد بقال از پشیمانی آه می کشید.

۳- پدیده‌های بسیاری را این گونه مانند یکدیگر، می توانی ببینی که تفاوتشان بسیار زیاد است.

۱۳۳- الف) مردان کامل، مردان حق ب) به دلیل مقایسه‌های ناب‌جا و ظاهری و قضاوت نادرست

۱۳۴- پرهیز از مقایسه نادرست (نباید فریب شباهت‌های ظاهری را خورد)

۱۳۵- مقایسه ظاهری درست نیست.

خسرو

درس شانزدهم

روان خوانی: طرّاران

قلمرو زبانی

معنی واژه

۱۳۶- معنی واژه مشخص شده را بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

صفحه سفیدی باز می کرد و ارتجالاً انشایی می ساخت.

۱۳۷- معادل معنایی واژه «صاحب دل» را در بیت زیر مشخص کنید.
(شهریور ۱۴۰۲)

ز سرّ غیب، کس آگاه نیست قصه مخوان کدام محرم دل ره در این حرم دارد؟

املا

۱۳۸- املاي درست کلمه مشخص شده را بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

مخدول و نالان استرحام می کرد.

۱۳۹- برای واژه «قضا» یک «هم آوا» بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

دستور

۱۴۰- نوع حرف «را» در جمله زیر را بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

«ده دینار تو را دهم اگر تو این صندوقچه من اینجا برآوری.»

۱۴۱- کدام بخش از عبارت زیر «حذف» شده است؟ نوع حذف را بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

چنین گویند مردی به بغداد آمد و بر درازگوش نشسته بود و بزی را رشته در گردن کرده، از پس وی می دوید.

قلمرو ادبی

۱۴۲- یکی از شیوه های طنزنویسی یا تقلید از آثار ادبی است.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

۱۴۳- در عبارت زیر، کاربرد آرایه های ادبی مشهود است؟ (ذکر دو نمونه کافی است)
(شهریور ۱۴۰۲)

«دفتَرچۀ من یا مصطفی را - که در دو طرف او روی نیمکت نشسته بودیم - برمی داشت و صفحه سفیدی را باز می کرد و ارتجالاً انشایی می ساخت و با صدای گرم و رسا به اصطلاح امروزی ها اجرا می کرد و یک نمره بیست با مبلغی آفرین و احسنت تحویل می گرفت و مثل شاخ شمشاد می آمد و سر جای خود می نشست.»

پاسخ

- ۱۳۶- بی درنگ، بدون اندیشه سخن گفتن یا شعر سرودن ۱۳۷- آگاه ۱۳۸- استرحام ۱۳۹- غذا / غزا
- ۱۴۰- حرف اضافه (به معنای به) ۱۴۱- حذف فعل کمکی «بود» - حذف به قرینه لفظی
- ۱۴۲- نقیضه پردازی ۱۴۳- حس آمیزی، کنایه و تشبیه. ذکر دو مورد بسنده است.

۱۴۴- مفهوم کنایی قسمت‌های مشخص شده را بنویسید.

(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

الف) او را نیز بسمل کردم تا عبرت همگان شود.

(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

ب) از کلاس بیرون رفت و دم برنیاورد.

(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

ج) مگر در ریاضی که کمیتش لنگ بود.

قلمرو فکری

معنی نثر

۱۴۵- معنی عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.

(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

۱- در چشم به هم زدنی، پشت او را به خاک رسانید.

(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

۲- من این را از روی طبیعت کشیده‌ام.

(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

۲- سپر بینداخت و از میدان بگریخت.

(شهریور ۱۴۰۲)

۴- در «شهناز» شوری به پا کرده بود.

(شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

۵- حالات نکنم که مطربی و مسخرگی پیشه سازی.

درک مطلب

۱۴۶- هریک از ابیات زیر، با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟ (شماره بیت را داخل کمانک بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

الف) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید	قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام ()
ب) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب	گر ذوق نیست تو را کژطبع جانوری ()
۱) چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او	سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد
۲) هر آنکه گردش گیتی به کین او برخواست	به غیر مصلحتش رهبری کند ایام

پاسخ

۱۴۴- الف) سر جانور را بریدن ب) سکوت کردن، حرف نزدن ج) ضعیف بود

۱۴۵- ۱- در زمانی کوتاه او را شکست داد. ۲- با استعداد ذاتی خود کشیدم.

۳- تسلیم شد و از میدان مبارزه فرار کرد. ۴- با خواندن آواز شهناز، هیجان و غوغایی برپا کرده بود.

۵- اگر شغل نوازندگی و آواز خوانی و دلکی را برگزینی، تو را حلال نمی‌کنم.

۱۴۶- الف) ۲ ب) ۱

سپیده دم

* درس هفدهم

گنج حکمت: مزار شاعر

قلمرو زبانی

املا

۱۴۷- املای درست واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

روستایی که با (صدرش / سدرش) با سینه‌اش از شرافت خاک و کرامت انسان بودن دفاع کرد

دستور

۱۴۸- نقش واژه‌های مشخص شده را در عبارت «تو را پاک و پاکیزه و ارجمند و توانا نامیدم.» به ترتیب، بنویسید.
(شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

۱۴۹- نقش دستوری اجزای مشخص شده را بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

الف) ای سرور باران‌ها و فصل‌ها ب) غمی شد ز پیکار دست سران

۱۵۰- نوع ترکیب (وصفی - اضافی) را مشخص کنید.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

الف) گهر تابناک ب) مجلس عارفان

ج) پلاسی مندرس د) گروه کوهنوردان
(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

قلمرو ادبی

۱۵۱- با توجه به سروده: «ای سرور باران‌ها و فصل‌ها، / تو را عطری نامیدم که در غنچه‌ها خانه دارد» شاعر، «باران‌ها» و «فصل‌ها» را در کدام مفاهیم نمادین به کار برده است؟
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

۱۵۲- با توجه به قسمت‌های مشخص شده، «استعاره» را بیابید و مفهوم آن را بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران / ای مسافر دیرین بر روی خار و درد

پاسخ

۱۴۷- صدرش ۱۴۸- تو: مفعول / ارجمند: مسند ۱۴۹- الف) منادا ب) نهاد

۱۵۰- الف) ترکیب وصفی ب) ترکیب اضافی ج) ترکیب وصفی د) ترکیب اضافی

۱۵۱- باران: نماد پاکی و طراوت و رویش / فصل: نماد دگرگونی و پویایی

۱۵۲- خار: استعاره از رنج و سختی

***** قلمرو فکری *****

درک مطلب

- ۱۵۳- کدام مصراع با قسمت مشخص شده در سروده زیر ارتباط معنایی دارد؟
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
«تو را سپیده‌دمی در انتظار زاده شدن / و پیکری در اشتیاق شهادت نامیدم.»
الف) بگذار بوسه زنیم بر شمشیری که در دستان توست ب) ای دفترهای شعری که مقاومت پیشه کرده‌اید
ج) ای سرخ‌گل که فداکاری پیشه کردی د) تو را آب‌ها و خوشه‌ها نامیدم
- ۱۵۴- درک و دریافت خود را از سروده زیر بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)
«ای که ردای حسین بر دوش / و خورشید کربلا را در بر داری» بنویسید.»
- ۱۵۵- عبارت: «تو را جنوب نامیدم / ای که ردای حسین بر دوش / و خورشید کربلا را در بر داری» به چه موضوعی اشاره دارد؟
(شهریور ۱۴۰۲)

✿ درس هجدهم

روان‌خوانی: سه پرسش

***** قلمرو زبانی *****

املا

- ۱۵۶- در عبارت زیر، یک نادرستی املایی وجود دارد؛ آن را بیابید و شکل درست آن را بنویسید. (شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)
پاسخ فرزانتگان به سؤال دوم طزار نیز به همین اندازه گونه‌گون بود.

دستور

- ۱۵۷- نقش دستوری اجزای مشخص شده در کدام گزینه متفاوت است؟
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
الف) شکوفایی گستره تو دل‌انگیز است. ب) آسمانی که پس از بارش باران، صاف و روشن است.
ج) من به تو شور و شوقی خواهم آموخت. د) این تلاوت قرآن نیست.
- ۱۵۸- نقش دستور کلمه مشخص شده را بنویسید.
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
نگرش تو باید هر لحظه نو شود.

✍ پاسخ

- ۱۵۳- گزینه ج
۱۵۴- فرهنگ شهادت‌طلبانه و شیعی مردم لبنان و پیروی از امام حسین (ع)
۱۵۵- شهادت‌طلبی مردم لبنان به پیروی از امام حسین (ع) ۱۵۶- تزار ۱۵۷- گزینه ج مفعول، سایر گزینه‌ها: مسند
۱۵۸- مسند

قلمرو ادبی

۱۵۹- در عبارت زیر مفهوم کنایه مشخص شده را بنویسید. چشم‌ها را باید شُست، جور دیگر باید دید.

(شهریور ۱۴۰۲)

قلمرو فکری**معنی نثر**

۱۶۰- معنی عبارت زیر را به نثر ساده و روان بنویسید.
ستاره‌ها یک‌یک رنگ باختند.

درک مطلب

۱۶۱- در متن زیر نویسنده بر کدام گزینه تأکید دارد؟
«برای من خواندن اینکه شن‌های ساحل نرم است، بس نیست؛ می‌خواهم که پاهای برهنه‌ام آن را حس کنند؛ به چشم من هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد، بیهوده است.»
الف) عمل‌گرایی ب) تجربه شخصی ج) توجه به احساس د) علم‌اندوزی

۱۶۲- مفهوم مشترک عبارت و بیت زیر را بنویسید.
الف) اگر جان ما ارزشی داشته باشد، برای این است که سخت‌تر از برخی جان‌های دیگر سوخته‌است.
ب) بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو / کجا دیدی که بی آتش، کسی را بوی عود آمد

۱۶۳- جمله: «ای کاش عظمت در نگاه تو باشد.» را با سروده زیر از سهراب سپهری مقایسه کنید.
«چشم‌ها را باید شست، جور دیگر باید دید.»
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

۱۶۴- مفهوم کلی عبارت «همین که آفریده‌ای نگاهمان را به خویش معطوف کند، ما را از راه آفریدگار باز می‌گرداند.» چیست؟
(شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

نیایش**قلمرو زبانی****دستور**

۱۶۵- در عبارت زیر، بخش حذف شده و نوع آن (قرینه لفظی / معنایی) را مشخص کنید. (شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)
«الهی، حجاب‌ها را از راه بردار و ما را به ما مگذار.»

پاسخ

۱۵۹- باید نوع نگاه را تغییر داد یا تغییر در نگرش ۱۶۰- ستاره‌ها تک‌تک خاموش می‌شدند.

۱۶۱- گزینه ب ۱۶۲- لازمه ارزشمند شدن و تعالی، تحمل رنج و سختی است.

۱۶۳- در هردو به تغییر نگرش انسان نسبت به جهان خلقت توصیه شده و اینکه باید با بصیرت و آگاهانه به جهان پیرامون خود نگرست. یا: نگاه عاشقانه و پرمهر بر پدیده‌ها داشتن و توجه به زیبایی‌های معنوی جهان

۱۶۴- توجه به وابستگی‌های مادی، انسان را از خداوند دور می‌سازد. ۱۶۵- الهی [با تو هستم]. حذف فعل به قرینه معنایی

درسنامه کامل فارسی دهم، یازدهم و دوازدهم:

* تهیه و تنظیم: ولی مسعودی

- ◀ بررسی دقیق قلمرو زبانی، ادبی و فکری تمامی ابیات و عبارات به صورت درس به درس و سطر به سطر
- ◀ بررسی و تحلیل تمامی ابیات مندرج در کارگاه متن پژوهی
- ◀ پاسخ سؤالات کارگاه متن پژوهی
- ◀ معنی همه واژگان دشوار + واژه نامه انتهای کتاب
- ◀ واژگان هم آوا همراه با معنای آنها: صواب (درست)، ثواب (پاداش)
- ◀ آموزش درست نویسی واژه ها: ب + انداز = بینداز (درست)، بیانداز (نادرست)
- ◀ نمونه سؤالات امتحانات نهایی به صورت درس به درس همراه با پاسخنامه

◀ برای دریافت بخش هایی از فایل pdf درسنامه به سایت www.valimasoudi.ir مراجعه فرمایید.

◀ برای تهیه نسخه کامل درسنامه با شماره ۱۷۰۷ - ۱۷۸ - ۰۹۱۱ تماس بگیرید.

نمونه ای از درسنامه فارسی دهم - درس ۱۲: رستم و اشکبوس

۲۱- مرا مادرم نام، مرگ تو کرد / زمانه مرا پُتک ترگ تو کرد

فکری: مادرم نام مرا مرگ تو گذاشت و روزگار، مرا وسیله مرگ و نابودی تو قرار داده است. (رجزخوانی و تحقیر حریف / تهدید به مرگ)

ادبی: پتک ترگ کسی بودن: کنایه از عامل کشته شدن کسی / ترگ: مجاز از سر / مانند کردن من به پتک: تشبیه / صامت «م» هفت بار تکرار شده که یادآور فضای ترسناک «مرگ» است: واج آرای / زمانه مانند انسانی مرا پتک ترگ تو کرد: تشخیص و استعاره / مرگ، ترگ: جناس ناهمسان (ناقص)

زبانی: * پتک: چکش بزرگ فولادین، آهن کوب / * ترگ: کلاه خود / مرجع ضمیر «م»، رستم و مرجع ضمیر «تو»، اشکبوس / «را» در مصراع اول: فک اضافه (مرا نام = نام مرا) / «را» در مصراع دوم: نشانه مفعولی / نقش ضمیر متصل «م»: مرا مادرم نام = مادر من نام من را ... / زمانه مرا پتک..... مضاف الیه / مضاف الیه

سؤالات ترکیبی

قلمرو زبانی

معنی واژه

۱۶۶- معنی کدام واژه در مقابل آن درست نیامده است؟
(الف) خذلان: مذلت (ب) سپردن: طی کردن (پ) تمایز: امتیاز داشتن (د) قهر: خشم
(شهریور ۱۴۰۲)

۱۶۷- معنی کدام واژه در مقابل آن درست نیامده است؟
(الف) خطابه: وعظ کردن (ب) مشیت: اراده (پ) ستوه: رنجور (ت) معاصی: گناه
(شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

املا

۱۶۸- در کدام گزینه، املاي همه واژه‌ها به درستی آمده است؟
(الف) رعیت - وقاهت - مضرت - سندروس (ب) توسن - استدعا - تجلی - خصم
(ج) حقّه - معاش - طرفه - زاعر (د) محنت - رعب - بیقوله - معطوف
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

۱۶۹- املاي درست کلمات نادرست را بنویسید.
نصیان و غفلت - استدعای مجلس - درءِ سواران - صاحب دلغ - یال و غارب - ذبون ناکس - عینک دور بیضی
(خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

۱۷۰- در گروه کلمات زیر، چهار غلط املايي وجود دارد، آن‌ها را بیابید و درست هریک را بنویسید. (خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)
زائر نامدار - ضجر و مصادره - معاصی منکر - مؤذن مسجد - موضع خالی - دوات و جوهر - لحو و لعب

۱۷۱- در کدام گزینه، املاي همه واژه‌ها به درستی آمده است؟
(الف) غبطه، حضيض، صخره (ب) آخره، مخمسه، تقریض
(پ) مقریان، وقاهت، مسخرگی (ت) غایی، تراز، فیاض
(شهریور ۱۴۰۲)

۱۷۲- در کدام گزینه، املاي همه واژه‌ها به درستی نیامده است؟
(الف) نمط، مهلکه، حازم، غبطه (ب) خذلان، عداوت، نقض، پلاس
(پ) فراغ، مخمسه، تقریض، زجر (ت) سلیح، هژیر، حاذق، ملطفت
(شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)

پاسخ

۱۶۶- پ (معاصی: گناهان) ۱۶۷- ت (مضرت: گناهان) ۱۶۸- گزینه ب ۱۶۹- نصیان - درع - دلق - زبون
۱۷۰- زجر و مصادره - مؤذن مسجد - موضع خالی - لحو و لعب ۱۷۱- ت ۱۷۲- ت

دستور

- ۱۷۳- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در کدام گزینه یکسان است؟ (خرداد ۱۴۰۲ - غایبین موجّه)
- الف) آب اجل که هست گلوگیر خاص و عام (ب) اما برایمان شکوه و درخشش به ارمغان می آورد.
- ج) سال بعد با رسوایی شکست خورد. (د) گردوغبار جاده‌ها زیاده سبک شده بود.
- ۱) الف و ب ۲) ب و د ۳) ب و ج ۴) الف و د

- ۱۷۴- نقش واژه‌های مشخص شده در بیت «خرد را گر نبخشد روشنایی / بماند تا ابد در تیره‌رایی» در کدام گزینه آمده است؟
- الف) مفعول، مسند، متمم (ب) متمم، مفعول، متمم (پ) مفعول، قید، مضاف‌الیه (ت) مفعول، مضاف‌الیه، قید (شهریور ۱۴۰۲)

- ۱۷۵- معنی فعل «شد» در کدام گزینه متفاوت است؟ (شهریور ۱۴۰۲)
- الف) به گرز گران دست برد اشکبوس زمین آهنین شد، سپهر آبنوس
- ب) ابر ز من حامل سرمایه شد باغ ز من صاحب پیرایه شد
- پ) ریش برمی کند و می گفت: «ای دریغ کافتاب نعمتم شد زیر میغ

قلمرو ادبی

- ۱۷۶- هریک از بیت‌های زیر به کدام شیوه بیان (بلاغی / عادی) آمده است؟ (شهریور ۱۴۰۲)
- الف) جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال حق آگاه شد
- ب) تا نگردي آشنا زین پرده رمزی نشنوی گوش نامحرم نباشد جای پیغام سروش

تاریخ ادبیات

- ۱۷۷- در کدام گزینه نام نویسنده به ترتیب نام اثر درست آمده است؟ (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)
- ارزشیابی شتابزده - جوامع الحکایات - دیوار - من زنده‌ام - مائده‌های زمینی
- الف) سهراب سپهری - حسین واعظ کاشفی - جمال میرصادقی - معصومه آباد - تولستوی
- ب) جلال آل احمد - سدیدالدین محمد عوفی - جمال میرصادقی - معصومه آباد - آندره ژید
- ۱۷۸- «محمدبن منور» نویسنده کتاب و «اتاق آبی» اثر است. (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

پاسخ

- ۱۷۳- گزینه ۴ (الف و د نقش مسند) ۱۷۴- ب ۱۷۵- پ [شد به معنی «رفت»]
- ۱۷۶- الف (عادی) ب (بلاغی) ۱۷۷- گزینه ب ۱۷۸- اسرارالتوحید - سهراب سپهری

- ۱۷۹- نام نویسنده کدام اثر، درست و کدام نادرست نوشته شده است؟ درست نادرست
- (الف) گوشواره عرش: موسوی گرمارودی ☐ ☐
- (ب) سه پرشش: آندره ژید ☐ ☐
- (ج) اخلاق محسنی: محمدبن منور ☐ ☐

- ۱۸۰- هریک از آثار زیر، نوشته یا سروده کیست؟
- (الف) سه پرشش (ب) اتاق آبی (پ) گوشواره عرش

آرایه های ادبی

- ۱۸۱- با توجه به موارد قسمت الف، آرایه های مناسب را از قسمت ب انتخاب کنید و داخل کمانک بنویسید. (قسمت ب یک مورد اضافی است.) (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت صبح)

الف

- (الف) با من به سلام خشک ای دوست زبان تر کن / تا از مژه هر ساعت لعل تَرَت افشانم ()
- (ب) کمان را به زه کرد و بگشاد بر / بُد مرغ را پیش تیرش گذر ()
- (ج) ما را سر باغ و بوستان نیست / هر جا که تویی، تفرّج آن جاست ()
- (د) گل از شوق تو خندان در بهار است / از آتش رنگ های بی شمار است ()
- (ه) نگه کرد سهراب و آمدش ننگ / بر آشفت و تیز اندر آمد به جنگ ()
- (و) آهنگ کید و مکر کردند تا مگر او را هلاک کنند و عالم از آثار وجود او پاک کنند. ()

ب

- (۱) مجاز (۲) حسن تعلیل (۳) سجع (۴) حس آمیزی (۵) تضمین (۶) جناس (۷) اغراق

- ۱۸۲- با توجه به موارد قسمت الف، آرایه های مناسب را از قسمت ب انتخاب کنید و داخل کمانک بنویسید. (قسمت ب یک مورد اضافی است.) (خرداد ۱۴۰۲ - نوبت عصر)

الف

- (الف) در بهشت از هزار گونه نعمت است و در قرآن از هزار گونه پند و حکمت است. ()
- (ب) حسرت نبرم به خواب آن مرداب / کارام درون دشت شب خفته است ()
- (ج) نه تسلیم و سازش، نه تکریم و خواهش / بتازد به نیرنگ تو توسن من ()
- (د) سپهد عنان اژدها را سپرد / به خشم از جهان روشنایی ببرد ()
- (ه) تویی بهانه آن ابرها که می گریند / بیا که صاف شود این هوای بارانی ()
- (و) سر و زر و دل و جانم فدای آن یاری / که حق صحبت مهر و وفا نگه دارد ()

ب

- (۱) استعاره (۲) اغراق (۳) حسن تعلیل (۴) سجع (۵) مجاز (۶) حس آمیزی (۷) تشبیه

- ۱۷۹- (الف) درست (ب) نادرست (ج) نادرست
- ۱۸۰- (الف) تولستوی (ب) سهراب سپهری (پ) علی موسوی گرمارودی
- ۱۸۱- (الف) حس آمیزی (ب) اغراق (مصرع دوم) (ج) مجاز (د) حسن تعلیل (ه) جناس (و) سجع
- ۱۸۲- (الف) سجع (ب) تشبیه (ج) استعاره (د) اغراق (ه) حسن تعلیل (و) مجاز

۱۸۳- با توجه به موارد قسمت الف، آرایه‌های مناسب را از قسمت ب انتخاب کنید و داخل کمانک بنویسید. (قسمت ب یک مورد اضافی است.) (خرداد ۱۴۰۲ - غایبین)

الف

- () الف) چون بگشایم ز سر مو شکن / ماه ببیند رخ خود را به من
() ب) جنبش سرو تو پنداری کز باد صباست / نه، که از ناله مرغان چمن در طرب است
() ج) گه به دهان برزده کف چون صدف / گاه چو تیری که رود بر هدف
() د) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد، خدا نگه دارد
() ه) به گرز گران دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد سپهر آبنوس
() و) آن که بر دینار دسترس ندارد، در همه دنیا کسی ندارد.

ب

- ۱) سجع ۲) ایهام ۳) جناس ۴) حس آمیزی ۵) استعاره ۶) حسن تعلیل ۷) اغراق

۱۸۴- کاربرد هریک از آرایه‌های ادبی «تضمین، مراعات نظیر، اغراق» به ترتیب، در کدام بیت‌ها مشهود است؟ (شهریور ۱۴۰۲)

- الف) سپهد عنان اژدها را سپرد به خشم از جهان روشنایی ببرد
ب) زینهار از قرین بد؛ زنهرا! و قنا ربنا عذاب النار
پ) بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد

قلمرو فکری

درک مطلب

۱۸۵- هریک از آیه‌های شریفه زیر با کدام عبارت تناسب دارد؟ شماره عبارت را داخل کمانک وارد کنید.

- الف) لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ () ب) أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ ()
ج) وَمَكْرُوهًا وَمَكْرَاللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ()
۱) در معركة قلوب مجاهدان خدا، آرامشی که حاصل ایمان است، حکومت دارد.
۲) هرگز کید کایدان با خواست خداوند غیب‌دان، برابر نیاید.
۳) هر آفریده‌ای نشانه خداوند است، اما هیچ آفریده‌ای نشان‌دهنده او نیست.

پاسخ

- ۱۸۳- الف) استعاره ب) حسن تعلیل ج) جناس د) ایهام ه) اغراق و) سجع
۱۸۴- الف) اغراق ب) تضمین پ) مراعات نظیر
۱۸۵- الف) ۳ ب) ۱ ج) ۲

۱۸۶- مفهوم مناسب هرگزینه را از داخل کمانک انتخاب کنید و کنار آن بنویسید. (یک مورد مفهوم، اضافی است)
(ارزشمند بودن معشوق و ابراز ارادت به یار - افتخار به بخت و اقبال خود - ناتوانی از درک بزرگی و عظمت - ناپایداری دولت و خوشبختی)

الف) ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد
ب) غبار راهگذارت کجاست تا حافظ به یادگار نسیم صبا نگه دارد
ج) چندان تناوری و بلند / که به هنگام تماشا / کلاه از سر کودک عقل می افتد

۱۸۷- مفاهیم «اعتقاد به سرنوشت، یگانه پرستی، تواضع» به ترتیب، در کدام بیت‌ها آمده‌است؟ (شهریور ۱۴۰۲ - غایبین)
الف) جز از جام توحید هرگز ننوشم زنی گر به تیغ ستم گردن من
ب) کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام
ج) بلندی از آن یافت کاو پست شد در نیستی کوفت تا هست شد

 پاسخ

۱۸۶- الف) ناپایداری دولت و خوشبختی ب) ارزشمند بودن معشوق و ابراز ارادت به یار
ج) ناتوانی از درک بزرگی و عظمت
۱۸۷- الف) توحید و یگانه پرستی ب) اعتقاد به تقدیر یا جبرگرایی پ) تواضع

قبل از حرف زدن، خوب فکر کنید تا مجبور نشوید پس از حرف زدن، به فکر فروروید!

درسنامه کامل فارسی دهم، یازدهم و دوازدهم:**تهیه و تنظیم: ولی مسعودی**

- بررسی دقیق قلمرو زبانی، ادبی و فکری تمامی ابیات و عبارات به صورت درس به درس و سطر به سطر
- بررسی و تحلیل تمامی ابیات مندرج در کارگاه متن پژوهی
- پاسخ سؤالات کارگاه متن پژوهی
- معنی همه واژگان دشوار + واژه نامه انتهای کتاب
- واژگان هم آوا همراه با معنای آن ها: صواب (درست)، ثواب (پاداش)
- آموزش درست نویسی واژه ها: ب + انداز = یینداز (درست)، ییانداز (نادرست)
- نمونه سؤالات امتحانات نهایی به صورت درس به درس همراه با پاسخنامه

➤ برای دریافت بخش هایی از فایل pdf درسنامه به سایت www.valimasoudi.ir مراجعه فرمایید

➤ برای تهیه نسخه کامل درسنامه با شماره ۱۷۰۷-۱۷۸-۰۹۱۱ تماس بگیرید.

نمونه ای از درسنامه فارسی دهم - درس ۶: مهر و وفا

۵- صبا بر آن سر زلف ار دل مرا بینی ز روی لطف بگویش که جا نگه دارد

قلمرو فکری: ای باد صبا، [از تو می خواهم] اگر دل مرا در زلف معشوق دیدی، محبتی کن و به دلم بگو که همان جا بماند و جایش را حفظ کند. (زلف یار جایگاه دل عاشق)

قلمرو ادبی: «مورد خطاب قرار گرفتن صبا» و «گفتن به دل»: تشخیص و استعاره / باد صبا: نماد پیام رسانی / بر، سر: جناس ناهمسان (ناقص)

قلمرو زبانی: * صبا: بادی که از طرف شمال شرقی وزد؛ باد بهاری / صبا: هم آوا با سبا (نام شهر بلقیس) / ار: مخفف «اگر» / بیت: چهار جمله / صبا: منادا (حذف فعل به قرینه معنایی) / ضمیر متصل «ش» در بگویش: متمم (به او بگو) و مرجع آن: دل / بیت دارای سه مفعول: ۱- «دل» مفعول فعل «بینی» ۲- «جا نگه دارد» مفعول فعل «بگو» ۳- «جا» مفعول فعل «نگه دارد» / بینی (بینی): مضارع التزامی / آن سر: ترکیب وصفی / سر زلف: ترکیب اضافی

شاخه فنی و حرفه‌ای و کار دانش

فارسى ۳

♦ معنی و مفهوم تمامی ابیات و عبارات به صورت
درس به درس و سطر به سطر

♦ معنی همه واژگان دشوار + واژه نامه کتاب

♦ پاسخ سوالات کارگاه درس پژوهی

با تغییرات کلی و ویرایش جدید
شهریور ۱۴۰۲
تهیه و تنظیم :
ولی مسعودی
www.valimasoudi.ir ۰۹۱۱-۱۷۸-۱۷۰۷

رشته های: ریاضی - تجربی - انسانی - معارف

فارسى ۳

♦ بررسی کامل قلمرو زبانی، ادبی و فکری تمامی ابیات و عبارات
به صورت درس به درس و سطر به سطر

♦ معنی ساده و روان شعرونثر

♦ معنی همه واژگان دشوار + واژه نامه کتاب

♦ پاسخ سوالات کارگاه متن پژوهی

♦ سوالات امتحان نوبتی خرداد ۱۴۰۲ همراه با پاسخنامه تشریحی

♦ نمونه سوالات امتحانات نوبتی به صورت درس به درس همراه با پاسخنامه تشریحی

با تغییرات کلی و ویرایش جدید
شهریور ۱۴۰۲
تهیه و تنظیم :
ولی مسعودی
www.valimasoudi.ir ۰۹۱۱-۱۷۸-۱۷۰۷

شاخه فنی و حرفه‌ای و کار دانش

فارسى ۲

♦ معنی و مفهوم تمامی ابیات و عبارات به صورت
درس به درس و سطر به سطر

♦ معنی همه واژگان دشوار + واژه نامه کتاب

♦ پاسخ سوالات کارگاه درس پژوهی

با تغییرات کلی و ویرایش جدید
شهریور ۱۴۰۲
تهیه و تنظیم :
ولی مسعودی
www.valimasoudi.ir ۰۹۱۱-۱۷۸-۱۷۰۷

رشته های: ریاضی - تجربی - انسانی - معارف

فارسى ۲

♦ بررسی کامل قلمرو زبانی، ادبی و فکری تمامی ابیات و عبارات
به صورت درس به درس و سطر به سطر

♦ معنی ساده و روان شعرونثر

♦ معنی همه واژگان دشوار + واژه نامه کتاب

♦ پاسخ سوالات کارگاه متن پژوهی

با تغییرات کلی و ویرایش جدید
شهریور ۱۴۰۲
تهیه و تنظیم :
ولی مسعودی
www.valimasoudi.ir ۰۹۱۱-۱۷۸-۱۷۰۷

شاخه فنی و حرفه‌ای و کار دانش

فارسى ۱

♦ معنی و مفهوم تمامی ابیات و عبارات به صورت
درس به درس و سطر به سطر

♦ معنی همه واژگان دشوار + واژه نامه کتاب

♦ پاسخ سوالات کارگاه درس پژوهی

با تغییرات کلی و ویرایش جدید
شهریور ۱۴۰۲
تهیه و تنظیم :
ولی مسعودی
www.valimasoudi.ir ۰۹۱۱-۱۷۸-۱۷۰۷

رشته های: ریاضی - تجربی - انسانی - معارف

فارسى ۱

♦ بررسی کامل قلمرو زبانی، ادبی و فکری تمامی ابیات و عبارات
به صورت درس به درس و سطر به سطر

♦ معنی ساده و روان شعرونثر

♦ معنی همه واژگان دشوار + واژه نامه کتاب

♦ پاسخ سوالات کارگاه متن پژوهی

♦ نمونه سوالات هماهنگ کنسوری به صورت درس به درس همراه با پاسخنامه تشریحی

♦ سوالات هماهنگ کنسوری خرداد ۱۴۰۲ همراه با پاسخنامه تشریحی

با تغییرات کلی و ویرایش جدید
شهریور ۱۴۰۲
تهیه و تنظیم :
ولی مسعودی
www.valimasoudi.ir ۰۹۱۱-۱۷۸-۱۷۰۷